

ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ
у травні 2018 року

*(оглядова довідка за матеріалами
преси, Інтернету та неопублікованими документами)*

В Україні

14 травня у Києві відбулася зустріч Міністра культури України Є. Нищука з Надзвичайним і Повноважним Послом Об'єднаних Арабських Еміратів в Україні Салемом Ахмедом Аль-Каабі. Сторони розглянули питання поглиблення культурного співробітництва, реалізації спільних культурних проєктів і проведення обміну досвідом у сфері культури та мистецтва між двома країнами.

Згодом, 30 травня, український уряд затвердив Угоду про співробітництво у сфері культури між Кабінетом Міністрів України та Урядом Об'єднаних Арабських Еміратів, яку було підписано 2 листопада 2017 року. Договір сприятиме налагодженню та зміцненню прямих зв'язків між мистецькими колективами, творчими спілками та фахівцями у сфері культури та мистецтва України і ОАЕ, а також забезпечить популяризацію культур обох країн.

31 травня Міністр культури України Є. Нищук та Міністр культури та спорту Грузії Міхеїл Гіоргадзе підписали Програму співробітництва між Міністерством культури України та Міністерством культури та спорту Грузії на 2019–2023 рр. Угода передбачає налагодження прямих контактів між творчими колами обох країн, а також проведення обміну делегаціями експертів задля поширення кращих практик культурної політики, стратегічного планування, системи фінансування культури тощо.

12 травня під головуванням першого заступника Міністра культури України С. Фоменко, за участі координатора проєктів Офісу Верховного комісара ОБСЄ у справах національних меншин Катерини Хертель, відбулося засідання Міжвідомчої робочої групи з питань виконання плану заходів щодо реалізації Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини на період до 2020 року.

Федеральний Президент ФРН Франк-Вальтер Штайнмаєр під час офіційного візиту в Україну 30 травня оглянув львівські реставраційні проєкти – кам'яниці на Площі Ринок і школу № 62, реалізовані за підтримки німецького агентства розвитку (GIZ).

11 травня Надзвичайний і Повноважний Посол Киргизької Республіки в Україні Жусупбек Шарипов відкрив у Національній академії мистецтв України літературно-мистецький вечір, присвячений 90-річному ювілею від дня народження письменника-гуманіста і мислителя Чингіза Айтматова та киргизькому народному епосу «Манас». У рамках заходу представили виставку робіт українських митців, зокрема В. Перевальського, М. Тітова, О. Ковальчука, створених за мотивами творів киргизького письменника. Окремим блоком на вернісажі представлено декоративно-прикладне мистецтво Киргизстану. У ході вечора також презентували киргизький народний героїчний епос «Манас» в українському перекладі В. Нарозі.

22 травня в стінах Верховної Ради України відкрито фотовиставку «Перша Грузинська Демократична Республіка» до 100-річчя створення першої Республіки Грузія та встановлення дипломатичних відносин між Україною та Грузією. Подія відбулася за підтримки Посольства Грузії в Україні.

Покращити імідж України в світі має затверджений Кабінетом Міністрів України бренд Ukraine NOW. Його розробили українські креативники з агенції Vanda за участі британських експертів.

За кордоном

Директор Департаменту у справах релігій та національностей Міністерства культури України А. Юраш представив нашу країну на 15-му засіданні Спеціального Комітету експертів з питань ромів та кочівників (Ad Hoc Committee of Experts on Roma and Traveller Issues – SANROM), яке відбулося 22–25 травня в Афінах (Греція) за участі 36 представників держав-членів Комітету.

Голодомор

За кордоном

У травні одразу три американські штати – Нью-Йорк, Канзас та Міссурі, визнали Голодомор 1932–1933 років геноцидом, який влада СРСР спрямувала проти українського народу. Тож на сьогодні Голодомор в Україні визнано геноцидом вже в одинадцяти штатах США: Вашингтоні, Вісконсині, Іллінойсі, Канзасі, Массачусетсі, Міссурі, Мічигані, Нью-Джерсі, Нью-Йорку, Орегоні та Пенсильванії.

19 травня на одному з найпрестижніших концертних майданчиків Чикаго (США) – Harris Theater, відбувся концерт пам'яті до роковин Голодомору. У програмі заходу – «Український рекієм» Є. Станковича у виконанні Kalamazoo Philharmonia та Bach Festival Chorus за участі н.а. України Н. Матвієнко та американського соліста українського походження Стефана Шкафаровського; виступ Жіночого ансамблю бандуристок Північної Америки.

16 травня на площі Люксембург, що поблизу Європарламенту в Брюсселі (Бельгія), студенти Української академії лідерства відкрили незвичний фургон-ресторан під назвою «UNCOUNTED since 1932». Організатори пропонували скуштувати страви, які українцям доводилося їсти під час Голодомору, – суп з листя кукурудзи, хліб з перетертих жолудів, млинці з качанів і трав'яного боро-

шна. Мета проекту – розповісти про страшну трагедію та наблизити Бельгію до визнання Голодомору геноцидом українського народу.

Міжнародна підтримка О. Сенцова

За кордоном

Європейська кіноакадемія звернулася до громадян усього світу сприяти вивільненню О. Сенцова. До неї приєдналася Федерація європейських кінорежисерів FERA, PEN America, Європейський клуб продюсерів (EPC), Гільдія режисерів Франції (SRF). Понад 350 діячів культури Німеччини, України, Росії та інших країн, серед яких лауреати Нобелівської премії Світлана Алексієвич (Білорусь) і Герта Мюллер (Румунія – Німеччина), депутати Європарламенту та Бундестагу, підписали відкритий лист до канцлера Німеччини Ангели Меркель і Міністра закордонних справ Німеччини Гайко Мааса із закликом зробити все можливе для порятунку українського політв'язня. Акції на підтримку О. Сенцова й інших українських політв'язнів пройшли на 71-му Каннському міжнародному фестивалі та в Парижі (Франція), Нью-Йорку та Торонто (США), Лісабоні (Португалія), Гельсінкі (Фінляндія), Канберрі (Австралія). У Вашингтоні (США), у посольстві України, продемонстрували документальний фільм «Бранці Кремля» В. Бігуна.

День Європи

До Дня Європи в усіх регіонах України було проведено різноманітні мистецькі та культурні заходи з презентацією країн – членів Європейського Союзу. Головною мистецькою подією свята став концерт «Gala Europa», який відбувся 19 травня в Національній опері України. До вже традиційного виступу італійських і українських зірок музичного мистецтва цього року приєдналися болгарські митці. Адже «Gala Europa – 2018» відбувся з нагоди головування Італії в Організації з Безпеки і Співробітництва в Європі та головування Болгарії в Раді Європейського Союзу. У програмі виступили Марко Мішанья (альт, Італія), Веселін Михайлов (баритон, Болгарія), Софія Соловій (сопрано, Україна – Італія), Габрієла Георгієва (сопрано, Болгарія), Гаєтано ді Бакко (саксофон, Італія) тощо. Під час відкриття міжнародного мистецького проекту засновника Zenko Foundation З. Афтаназіва було нагороджено орденом Зірки Італії, який присуджується Президентом Італії. Захід відбувся за підтримки Міністерства культури України, Міністерства закордонних справ України, Італійського інституту культури в Україні та посольств Італії та Болгарії в Україні.

Мистецькі заходи

В Україні

З ініціативи Київського національного академічного театру оперети за підтримки Міністерства культури України з 4 по 6 травня в Івано-Франківську відбувся III Міжнародний мистецький фестиваль країн Карпатського регіону «Карпатський простір». Фестиваль об'єднав 18 країн-учасниць: Францію, Швейцарію, Австрію, Мексику, Молдову, Польщу, Румунію, Чехію, Словаччину, Угорщину, Азербайджан, Білорусь, Болгарію, Грузію, Естонію, Латвію, Литву та Україну. Заходи відбулися на 13 локаціях з різних видів мистецтва, втім особливий акцент

було зроблено на театральній програмі. Зокрема Національний угорський театр показав роботу вихідця з України Аттіли Віднянського «Сім'я Тотів» за твором Іштвана Еркеня; Тбіліський державний театр ім. Сандро Ахметеллі – «Колискову війни» Отара Катамадзе (реж. Іраклій Гогія); білоруський Незалежний театраль-но-музичний проект – «З життя комах» за віршами М. Олейникова (реж. Дмитро Богославський і Світлана Бень); чеська театральна компанія SPITFIRE COMPANY – трагіфарс «Антислова» за твором В. Гавела тощо. Музичною подією «Карпатського простору» став виступ швейцарського гурту Kadobostany.

За підтримки Міжнародного фонду «Відродження», Посольства США в Україні та Програми грантів Harald Binder Cultural Enterprises 15–29 травня в Ужгороді та Мукачеві пройшов мультидисциплінарний форум «СлободаКульт», організований фондом Dofa.Fund. Це вже четвертий із серії форумів, які мають на меті сприяти розбудові культурної політики держави.

До 70-річчя Держави Ізраїль

15 травня у Львові стартував X Міжнародний фестиваль єврейської музики LvivKlezFest – 2018, присвячений 70-річчю Держави Ізраїль. Учасники фесту – музиканти з Австрії, Великої Британії, Ізраїлю, Італії, Польщі, Словаччини, Естонії та України. В програмі LvivKlezFest театральні вистави, концерти, виставки (зокрема експозиція робіт сучасного ізраїльського художника Адріана Жудро «Шляхи Єрусалиму»), екскурсії довоєнним єврейським кварталом, концерт-молитва, присвячений 75-й річниці знищення Янівського концтабору. В червні у рамках LvivKlezFest пройдуть виступи мандрівного Європейського єврейського фестивалю. Закінчиться фестиваль 10 червня гала-концертом клезмерської музики «Мазл Тов!».

Ще один захід до 70-ї річниці існування Ізраїлю – Міжнародний фестиваль сучасної клезмерської музики Kyiv Klezmer Fest – відбувся 12–13 травня на Контрактовій площі у Києві. Також цього року виповнюється 100 років найвідомішій клезмерській мелодії «Хава Нагіла», яка була створена в Україні. Фестиваль запропонував новий погляд на єврейську весільну музику як на частину української культури. Хедлайнери свята – голландці Amsterdam Klezmer Band, нью-йоркський кларнетист, номінант «Греммі» Девід Кракауер, ізраїльське авант-джазове тріо MALOX Еяля Талмуді. Захід відбувся за підтримки посольств США і Держави Ізраїль в Україні.

Музика

В Україні

З 18 травня по 10 червня у Львові відбувся XXXVII Міжнародний фестиваль музичного мистецтва «Віртуози» за участі музикантів з Австрії, Бельгії, Німеччини, Ізраїлю, Франції, Японії, Великої Британії, США, Туреччини, Польщі, Швейцарії, Нідерландів, Австралії та України. Серед закордонних гостей заходу: диригенти Георг Кугі (Австрія), Раймонд Янссен (Нідерланди), Шюнго Моріяма (Японія) і Бартош Жураковський (Польща); хор Japan Singers (Японія), солісти Елізабет-Марія Вахутка (Німеччина), Стефані Вайс (США), Петер Свенсон (Німеччина), піаністи Мар'ян Собулі (Польща) та Ацуко Сета (Японія), віолончеліст

Клайв Грінсміт (Велика Британія) тощо. У програмі зіграли понад два десятки концертів у Львівській обласній філармонії та в Гарнізонному храмі Петра і Павла. В ході фестивалю за підтримки посольств Ізраїлю та Німеччини в Україні 31 травня відбувся концерт «Німеччина – Ізраїль – Україна. До 70-річчя незалежності Держави Ізраїль», у якому виступили німецькі вокалісти Барбара Баєр і Джеймс Кларк, хори «Zamir» (Німеччина) та «Ashira –I srael» (Ізраїль). Супровід їм склав Академічний симфонічний оркестр Львівської філармонії під диригуванням Іссака Тавіора (Ізраїль).

За участі артистів із Франції та Китаю на Вінниччині відбулося відкриття XVI Міжнародного фестивалю ім. П. Чайковського та Н. Ф. фон Мекк. Подія пройшла в колишньому маєтку меценатки Надії фон Мекк, а нині – музеї композитора П. Чайковського, який розташований у селищі Браїлів Жмеринського району. Головною ж локацією свята стала Вінницька обласна філармонія ім. М. Леонтовича, в стінах якої виступили аргентинський диригент Раміро Аріста, німецький піаніст Олег Полянський, українсько-швейцарський скрипаль Олександр Грицаєнко.

Ім'я відомого композитора носить ще один фестиваль класичної музики – «Чайковський Fest», який відбувся 25–27 травня в Тростянці Сумської області. Мета заходу – популяризувати українську історію автора. В межах фестивалю пройшов конкурс серед талановитих дітей та молоді, до фінального туру якого потрапили учасники з Сербії та Китаю. Захід відбувся за підтримки Міністерства культури України.

Німецький піаніст корейського походження Кристофер Парк і грузинський диригент Міхеїл Менабде виступили на X Міжнародному музичному фестивалі «Київська весна», що пройшов у Національній філармонії України.

Гурти DagaDana (Польща – Україна – США) та Lindblad & Friends (Норвегія – Україна) стали учасниками музичного фестивалю «Флюгери Львова», який цьогогоріч відбувся вшестнадцяте.

Польські музиканти взяли участь у XIII Міжнародному фестивалі духової музики «Дзвенить оркестрів мідь», що відбувся в смт Клевань Рівненського району Рівненської області.

У Міжнародному конкурсі скрипалів «ProArt – 2018», що відбувся в Хмельницькому, серед інших змагались музиканти з Німеччини та Польщі. Зокрема Левін Міхаль (Німеччина) став переможцем у молодшій групі.

Американська скрипалька японського походження Мідорі Гото виступила 25 та 26 травня у Львівському будинку органної і камерної музики. Виступи відбулися за участі українського скрипаля О. Смовжа під акомпанемент Ukrainian Festival Orchestra за диригування І. Остаповича.

Заслуженому працівнику культури України В. Цуркану було присвоєно звання заслуженого діяча культури Республіки Польща. Свідоцтво та знак почесного звання митцеві вручили в одеському Генеральному консульстві Польщі.

За кордоном

У Бельгії молоді українські виконавці Д. Матвієнко та Ю. Гадзецький (обидва – баритони, вихованці професора Львівської консерваторії П. Ончула) стали фіналістами та лауреатами мистецького конкурсу ім. Королеви Єлизавети.

Українська музична формація Nova Opera стала хедлайнером фестивалю «Роттердамські оперні дні». Під час фесту українці презентували оперу-реквієм «Йов» (режисер В. Троїцький, композитори Р. Григорів та І. Разумейко) та камерні програми з творів українських та європейських композиторів. Також українські митці поділилися своїм досвідом створення сучасної оперної антрепризи в ході панельної дискусії платформи OPERA EUROPA.

Чернігівський академічний симфонічний оркестр «Філармонія» разом із Академічним хором Харківської філармонії ім. В. Палкіна та солістами з Білорусі, Болгарії, Великої Британії та Іспанії здійснили великий гастрольний тур містами Іспанії та Португалії. За місяць гастролей у Лісабоні, Порту, Мадриді, Більбао, Сарагосі, Барселоні та інших містах зіграли вісім концертних програм.

У Лісабоні (Португалія) відбувся фінал 63-го пісенного конкурсу «Євробачення – 2018». Цьогоріч Україну представляв Melovin з піснею «Under The Ladder». У завершальний день «Євробачення – 2018» на головній площі Лісабона виступила також Руслана з екзотичним шоу «Дика енергія». Співачка продемонструвала карпатську манеру співу і танцю, зіграла на трембіті й барабанах.

Театр В Україні

17–26 травня відбулася найбільша театральна подія півдня України – ювілейний XX Міжнародний театральний фестиваль «Мельпомена Таврії». Заходи проходили на 20 локаціях Херсона та Миколаєва. У ході фесту представили 51 виставу 43 театрів із 12 країн: Португалії, Німеччини, Литви, Польщі, Угорщини, Туреччини, Ізраїлю, Білорусі, Вірменії, Грузії, Молдови та України. Серед знакових закордонних постановок: «Солодка» Зеленогурського культурного центру Teatr PiiiP за твором М. Матіос (Польща); «Моя сім'я у моїй валізі» Єрванського державного лялькового театру ім. Ованеса Туманяна за п'єсою Наріне Григорян (Вірменія); документальна драма «А.Л.Ж.И.Р.», автором і режисером якої виступив Автанділ Варсімашвілі, Тбіліського державного академічного російського драматичного театру ім. О. С. Гриб'єдова (Грузія); «Юстиція» від Theater Company of Braga за твором К. Кастелло-Бранко (Португалія); «Яблука» тельавівського театру «Лестница» за твором Діни Рубіної (Ізраїль) тощо. Спеціальною фестивальною подією стала світова прем'єра спільного проекту німецького театру Schauspiel Stuttgart та Херсонського обласного академічного музично-драматичного театру ім. М. Куліша – «Херсон 1918/2018» (автор – М. Курочкін, режисер – А. Май). В основі постановки – реальна історія херсонської родини, розказана одночасно українською та німецькою мовами. Проект профінансував Гете-Інститут.

11–13 травня у львівському Мистецько-терапевтичному центрі «Непротоптана стежина» відбувся XIII Міжнародний фестиваль особливих театрів «Шлях», який зібрав 15 театральних колективів з України, Польщі, Литви та Білорусі. В

ході фестивалю пройшли театральні майстер-класи за участі театротерапевта Міхала Становського та режисерки Зоф'ї Дов'ят з Польщі.

На сцені Національного академічного драматичного театру ім. І. Франка відбулася прем'єра балетного міжнародного проекту «Спляча красуня» П. Чайковського у постановці головного балетмейстера Академічного театру «Київ Модерн-балет» Радуги Поклітару. Постановка стала результатом плідної співпраці швейцарської художниці-постановниці Маріанн Холленштайн і українських митців. Костюми створив Д. Курята. Головні партії – О. Салтикова та А. Шошин. У травні «Сплячу красуню» також показали на ювілейній «Мельпомені Таврії». Постановку реалізували за підтримки Посольства Швейцарії в Україні.

15 травня у Національній опері України на честь ювілейного 150-го сезону презентували новий погляд на балет П. Чайковського «Лебедине озеро». Головну чоловічу партію виконав канадець, прем'єр лондонського Королівського театру Метью Голдінг, який танцював у парі з українською балериною Н. Мацак.

Закордонна прима з'явилась і в балету «Спартак» на музику А. Хачатуряна у постановці видатного хореографа А. Шекери, який уже понад чотири десятиліття прикрашає репертуар Національної опери України. Петра Конті (Італія – США), прима-балерина театрів «Ла Скала» і «Бостон-балет», станцювала партію Егіни.

За підтримки Посольства Італії в Україні та Італійського інституту культури в Україні у травні Київський академічний драматичний театр на Подолі презентував виставу «Шестеро характерів ненаписаної комедії» за п'єсою Луїджі Піранделло «Шість персонажів у пошуках автора». Режисер – В. Малахов, художник з костюмів – С. Заїкіна, переклад – М. Прокопович.

21 травня в Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі «Мистецький Арсенал» відбувся перформанс «Є місце...». Це перший результат мистецького інклюзивного проекту «Без обмежень», який реалізується в Україні Британською Радою, танцювальною компанією Candoco (Велика Британія), Асоціацією перформативних мистецтв «УвіМкнені» (Україна) за партнерської підтримки «Мистецького Арсеналу».

Юні танцівники з Америки, Литви, Молдови, Польщі й Туреччини взяли участь у XIII Міжнародному дитячому фестивалі танців народів світу «Барвінкове кружало», який відбувся у Вінниці.

За кордоном

29 травня у Празі відбулася прем'єра вистави Чеського документального театру «Куриця не птиця, Україна – не заграниця». В основі постановки записи розмов вояків і простих українців, у життя яких увірвалася війна, здійснені режисером Давідом Зелінкою та акторами його непрофесійної трупи під час подорожі Сходом України.

Львівський національний академічний театр опери та балету ім. С. Крушельницької презентував на фестивалі у м. Ланцут (Польща) оперу Д. Верді «Бал-маскарад».

На XXV Міжнародному фестивалі студентських театрів Zlom vaz у Празі (Чехія) виступили студентський етно-гурт «ЯГОди» та студенти факультету ку-

льтури і мистецтв Львівського національного університету ім. І. Франка з перформансом «Так чи ні» (реж. А. Торес).

Кіно

В Україні

З 27 травня по 3 червня тривав 47-й Київський міжнародний кінофестиваль «Молодість». Цьогоріч подія вперше пройшла в оновленому весняному форматі та вийшла за межі кінотеатрів. У 6 конкурсних та 10 позаконкурсних програмах було показано понад 200 стрічок із 54-х країн світу. Гран-прі фестивалю за найкращий дебют отримав фільм «Святий» Андріуса Блажевічуса (Литва – Польща). Переможцем повнометражного конкурсу стала робота «Зимові брати» Глінура Палмасона (Данія – Ісландія). Найкраща короткометражна картина – «Близкуча нагла смерть» Серджіо Нігулічі (Румунія). У студентському конкурсі перемогу виборола стрічка «Тісні зв'язки» режисерки Зоф'ї Ковалевської (Польща). Особлива відзнака журі студентського конкурсу – «Брижі» (Норвегія). У конкурсі ЛГБТ-фільмів «Сонячний зайчик» перемогла картина «Спадкоємиці» Марчело Мартінессі (Парагвай – Німеччина – Уругвай – Норвегія – Бразилія – Франція). Головний приз конкурсу Teen Screen отримала стрічка «Дитячий квиток» Саміда Каккада (Індія). Приз глядацьких симпатій фестивалю – «Тиха ніч» Пьотра Домалевського (Польща). Німецького актора Юргена Прохнова було відзначено статуеткою «Скіфський олень» за внесок у світове кіномистецтво. В межах фестивалю вперше презентували програму нового італійського кіно Focus Italia, яку представив Надзвичайний та Повноважний посол Італії в Україні Давіде Ла Чечілія. Також глядачі змогли познайомитися зі «Скандинавською панорамою» та експериментальними німецькими короткометражками.

9–13 травня у Славутичі Київської області відбувся V Міжнародний фестиваль кіно та урбаністики «86». Цьогорічний фест пройшов під гаслом «Щось невловиме» та зацікавив понад 3 тисячі глядачів. Його гостями стали кінематографісти, музиканти, художники, архітектори й дослідники міського простору з Європи, Азії та Нового Світу. У кінопрограмі було представлено 17 повнометражних і 22 короткометражних фільми з 13 країн: США, Канади, Німеччини, Італії, Франції, Швеції, Сербії, Латвії, Росії, Лівану, Туреччини, Ізраїлю, Бразилії. Знаковими подіями стали презентації стрічок самими творцями: Йоран Г'юго Олссон представив фільм «Фонко» (реж. Йоран Г'юго Олссон і Ламін Даніель, Швеція – Німеччина), а Мілтон Гієн з Нікарагуа – «Повстання у Мариборі» (реж. Мілтон Гієн і Мейпл Раза, США – Словенія). Фестиваль започаткував Східноєвропейський конкурс документального кіно «Пальма Півночі», в якому взяли участь стрічки з країн-будівників Славутича: Азербайджан, Грузія, Вірменія, Естонія, Латвія, Литва та Україна. В межах урбаністичної програми дев'ять гостей міжнародної резиденції з Угорщини, Словаччини, Естонії, Нідерландів та Швейцарії досліджували культурну та архітектурну спадщину міста й презентували результати своїх пошуків. V Міжнародний фестиваль кіно та урбаністики «86» відбувся в рамках проекту Міністерства культури України «Малі міста – великі враження» за підтримки Національного фонду на підтримку демократії (США), Міжнародного Вишеградського Фонду (Польща, Словаччина, Чехія, Угорщина),

програми Culture Bridges (ЄС і Британська Рада в Україні), Current Time (США), Elektrizitäts Werke Schönaу (Німеччина), Фонду ім. Фрідріха Еберта (Німеччина), Гете-Інституту в Україні, МФ «Відродження», Польського Інституту в Києві.

17 травня в Києві, Маріуполі, Запоріжжі та Харкові стартував перший фестиваль німецького молодіжного кіно «Кінорейв», який провів Гете-Інститут в Україні в рамках Українсько-німецького року мов за підтримки Міністерства закордонних справ Німеччини. У програмі: «Вікторія» Себастьяна Шиппера, «Гудбай, Берлін» Фатіха Акіна, «Амелі тікає» Тобіаша Вієманна, «Кошмар» від Каролін Генцков, Зіни Ткоч і Вілсона Оксенкнехта, «Люби мене!» Філіпа Айхольца. Стрічки демонструвалися мовою оригіналу з українськими субтитрами.

З 25 травня по 3 червня у 20 містах України проходив V Фестиваль кіно для дітей та підлітків «Чілдрен Кінофест». Подія відбулася за підтримки Представництва Європейського Союзу в Україні, Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), Французького інституту в Україні, Британської Ради в Україні, Гете-Інституту в Україні, Посольства Угорщини в Україні та Державного агентства України з питань кіно.

З 4 по 6 травня в Культурному центрі «Кінотеатр «Київ» відбулися Дні турецького кіно. У програмі стрічки-номінанти на премію «Оскар» та лауреати міжнародних кіноконкурсів: «Чинар» Мустафи Караденіза, «Сівас» Каана Мюждеджи; «Сон метелика» Їлмаза Ердогана; «Холод Каландару» Мустафи Кари; «Прошепочи, якщо забуду» Чагана Ирмака.

За кордоном

71-й Каннський міжнародний кінофестиваль

З 8 по 19 травня у Франції проходив 71-й Каннський міжнародний кінофестиваль, на якому помітно зросла присутність України. Так, на професійній платформі Каннського фестивалю – Marché du Film було представлено Український національний павільйон. У рамках події презентували українські проекти на різних стадіях виробництва, відбулися зустрічі українських продюсерів з іноземними фільммейкерами, відбірниками фестивалів, представниками фондів та кінокомісій, дистрибуторами. Також провели два коктейльні прийоми: від Одеського міжнародного кінофестивалю та КМКФ «Молодість». Участь у заходах узяли Віце-прем'єр-міністр України П. Розенко, Надзвичайний і Повноважний Посол України у Франції О. Шамшура, перший секретар з питань культури Посольства України у Франції, письменниця І. Карпа.

Українські стрічки були високо оцінені в паралельних конкурсних програмах 71-го Каннського кінофестивалю. Кінострічка «Донбас» С. Лозниці (Німеччина – Україна – Нідерланди – Франція – Румунія) отримала нагороду за кращу режисуру в конкурсі «Особливий погляд». Фільм «Жінка на війні» ісландського режисера Бенедикта Ерлінгссона (Україна – Франція – Ісландія) нагороджено призом за найкращу музику – SACD (Authors' Society), який присуджується консорціумом письменників і композиторів. Картину також відзначено єдиною державною премією фестивалю – «Золота залізниця» від Асоціації залізничників-кінематографістів Those of the rail. Короткометражку «Деталі» Х. Василяна визнали найкращою у категорії «Експериментальне кіно» на конкурсі Le Petit

Cannes Film Festival. В програмі «Short Film Corner» було продемонстровано короткометражний фільм «Містер Україна. Боротьба з собою» Б. Юсипчука.

Український сценарист, режисер та продюсер П. Остріков став членом Європейської кіноакадемії. Тож нині Україну в цій організації представляють 30 осіб.

У Польщі на 58-му Краківському кінофестивалі українського кінорежисера та сценариста С. Лозницю було нагороджено кінопремією «Дракон драконів» за творчий доробок. Митець став наймолодшим лауреатом за всю історію нагороди.

Український документальний фільм «Вареники» режисерів С. і Д. Балабай отримав нагороду на фестивалі незалежного кіно WorldFest Houston в США у категорії «Документальний фільм до 60 хвилин».

Стрічку «Вулкан» Р. Бондарчука відібрано до конкурсу East of the West III Міжнародного фестивалю у Карлових Варах (Чехія).

У травні тривали закордонні покази українського документального фільму «Міф» (реж. Л. Кантер та І. Ясній), який представили в Празі (Чехія) та Варшаві (Польща). А кінокартину А. Сеїтаблаєва «Кіборги» презентували у Вільнюсі (Литва) та Канберрі (Австралія).

Візуальні мистецтва

В Україні

З 18 по 27 травня в Києві тривав III Міжнародний фестиваль мистецтва Kyiv Art Week. Під час заходу відбулися виставки у 12 художніх просторах і музеях, дискусійна і лекційна програми, кінопокази, музичні виступи. В межах проекту «Серед невідомості» показали відеоарт німецького режисера Рафаеля Гануссека «Generation Y the fuck». Проект «По графіку» вперше в Україні представив станкові роботи та графіку закордонних художників-муралістів: JR, Obeu, Vhils, Zio Ziegler, Marat Morik, Kloneyourself, Roti та інших. Присвячений 100-річчю відновлення Литовської державності проект «Ужупіс: відповідальність за свободу» об'єднав роботи художників різних жанрів та поколінь з Литви (Северія Інчіраускайте-Кряунявічене, Йоланта Кузікайте, Рімас Сакалаускас, Антанас Суткус) та України. У ході події з лекцією виступив литовський публіцист Томас Чепайтіс. Варто також згадати міжнародний грузинсько-український проект «To find and not to let go», який представив роботи «неформатних» і переслідуваних за часів СРСР митців. Грузію презентували Реваз і Лері Чантурія, Карло і Безо Гріголія. В рамках форуму в комплексі «Торонто – Київ» також пройшов п'ятиденний ярмарок творів сучасного мистецтва Kyiv Art Fair, що об'єднав 35 галерей з Грузії, Німеччини, Данії, Польщі, Великої Британії та України.

Медіа-художники з різних країн показали свої відеопроекції на II Міжнародному фестивалі світла та медіа-мистецтва Kyiv Lights Festival, що 18–20 травня пройшов у Києві. Цьогоріч перемогла робота португальських художників «Ambivalent». Друге місце отримав проект «Underwater» (Японія). На третій сходинці опинилася відеопроекція «Sightless» (Словаччина).

Польські митці Ева Зажицька і Павел Корбус взяли участь у міжнародному фестивалі перформансу ZAVIH, що пройшов з 2 по 4 травня у Львові.

30 травня, під патронатом Генерального консула Республіки Польща у Львові Рафала Вольського, в межах VIII Міжнародного фестивалю Бруно Шульца у Львівській національній галереї мистецтв ім. Б. Возницького відкрилася виставка картин «Бруно Шульц серед митців свого часу». Куратори експозиції – Н. Філевич та Гжегож Юзефчук (Польща). Захід триватиме до 1 серпня.

5 травня в рамках програми розвитку культурних відносин між Мексикою та Україною, у Національному заповіднику «Софія Київська» відбулося відкриття виставки «VIVA Mexico!». Основу експозиції склали амате – мексиканські розписи на папері.

Посольство Мексики в Україні також представило в травні фотовиставку «Фріда та Дієго. Перший Fridafest», яка відбулась у рамках Міжнародного фестивалю Anne de Kiev Fest. У ході події презентували нове полотно А. Єрмоленка «Фріда. Орнамент Свободи». Виставка проходитиме в Національному музеї Тараса Шевченка до 17 червня.

24 травня Лабораторія сучасного мистецтва «Мала Галерея Мистецького арсеналу» у партнерстві зі Шведським інститутом та Посольством Швеції в Україні презентувала виставку фотографії Андерса Петерсена «Кафе Лемітц». Експозицію склала серія фотографій, зроблена фотохудожником у 1967–1970 рр. в однойменному барі в Гамбурзі.

Ще одна фотовиставка відкрилась 11 травня у Галереї «Хлібня» Національного заповідника «Софія Київська». Тут презентували експозицію «Душа Відня» Петера Лаглера (Австрія).

22 травня в Літературно-меморіальному музеї М. Булгакова відбулося відкриття чергової експозиції проекту експериментальних лабораторних виставок KNO lab. space – «icons W13». Куратор Біллі Грюнер (Австралія) запропонував своє дослідження сучасного безпредметного мистецтва та його зв'язок з ідеями Казимира Малевича крізь призму художніх практик мисткинь із різних країн: Лінди Артс (Нідерланди), Вахіди Ажарі (Німеччина), Луїзи Блайтон (Австралія), Джесіки Сноу (США), Є. Домбровської (Україна) та інших.

У рамках міжнародного проекту «Повернення» (США – Україна) 8 травня в Національному музеї «Київська картинна галерея» відкрилася виставка живопису та графіки українського художника, який емігрував до США, М. Туровського «Людина: тема та варіації».

За партнерства Посольства Республіки Словенія в Україні та Консульства Республіки Словенія в Харкові у львівському Національному музеї ім. Андрея Шептицького представили виставкові проекти «Slovenia/ART scanning» та «Photoarchive». В них харківські художники діляться своїми мистецькими враженнями від Словенії.

Завдяки підтримці Генерального консульства Республіки Польща у Львові у травні відкрито дві виставки: «Сто літ!» Вроцлавської академії мистецтв ім. Євгеніуша Гепперта в Культурно-мистецькому центрі «Львівський палац мистецтв» та спільна виставка кращих живописних робіт польських студентів-архітекторів і їхніх українських колег, створених під час пленерів в польському Хелмно в Помор'ї. Відкриття останньої відбулось у головному корпусі Національного університету «Львівська політехніка». Серед почесних гостей Генераль-

ний консул Республіки Польща у Львові Рафал Вольський та делегація мерії Хелмно на чолі з заступницею бургомістра з питань освіти, культури та промоцій Магдою Людвіковською.

8 травня у Генеральному консульстві Угорщини в м. Ужгород за участі Генерального консула Угорщини в Ужгороді Йозефа Бугайла було відкрито виставку робіт заслуженого художника України З. Шолтеса.

Третій рік поспіль відбулося вручення Міжнародної грантової премії Говорунів, яку на підтримку молодих керамістів заснували американська меценатка з опішненським корінням Олеся Говорун та Національний музей-заповідник українського гончарства. Цьогорічним переможцем став проект «Перевтілення. Пробудження. Новий початок» харківського художника-кераміста В. Пасинка.

За кордоном

Маріупольський скульптор-медальєр Ю. Шевяков презентував Україну на виставці сучасних мистецьких медалей в Канаді – FIDEM XXXV. Роботу скульптора присвячено українській художниці – М. Приймаченко. Загалом в експозиції понад 700 спеціально створених художніх медалей скульпторів із 40 країн – членів FIDEM. Виставка відкрилась 29 травня та діятиме до 30 червня в оттавському Музеї природи.

У варшавській галереї Foksal стартувала виставка «Almost Human» («Майже людина») українського художника-мураліста, який працює під псевдонімом APL315. З роботами митця можна ознайомитися до 1 липня.

На арт-ярмарку Tokyo International Art Fair, який пройшов з 25 по 26 травня у столиці Японії, New Now Gallery представила роботи чотирьох українських митців: диптих «Пробудження» з циклу «Післясьогодні» Є. Зігури, проект «Глина Адам» Д. Грека, серію робіт «Чайка» О. Тістола, роботи «Нагорода за мовчання» та «Природознавство» Р. Мініна.

Музеї. Охорона культурної спадщини

В Україні

Кіпрський благодійний фонд A.G. Leventis Foundation виділив 15 000 євро на реставрації мозаїк південної частини підкупольного простору Софійського собору у Національному заповіднику «Софія Київська».

Окружний музей м. Тарнова (Польща) та Національний музей народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Й. Кобринського (м. Коломия Івано-Франківської обл.) уклали договір про співпрацю на 2018–2020 рр. У документі йдеться про реалізацію спільних наукових, дослідницьких, виставкових програм і проектів; стажування наукових співробітників двох інституцій на засадах взаємного обміну; видавничу діяльність.

У травні Національний музей Т. Шевченка подарував чорногорській Галереї «Солідарність» картину заслуженого художника України С. Гнойового «Молитва», яка брала участь у проекті, присвяченому 200-літтю від дня народження Кобзаря. Під час заходу було передано також копії офортів Тараса Шевченка – його автопортрет та пейзажі «Видубицький монастир» та «У Києві».

Подія відбулася за участі директора Музею Котора Срджана Ковачевича та мера Котора Володимира Йокича.

10 травня у Музеї барокової скульптури Іоана Георгія Пінзеля Львівської національної галереї мистецтв стартувала виставка «Споріднені душі: Франсіско де Гойя, Тарас Шевченко, Карлос Лаос». Це спільний проект Національного музею Тараса Шевченка у Києві та іспанського скульптора Карлоса Гарсія Лаоса, який запропонував поєднати у триптихи твори Франсіска де Гойї, Т. Шевченка і свій доробок. Захід відбувся за підтримки Посольства Іспанії в Україні та Адміністрації провінції Арагон.

10–13 травня в Дніпрі у Музеї українського живопису проводилась виставка гравюр «Золотий вік. Голландія. Рембрандт». Представлено понад 50 робіт, на яких зображене життя Голландії XVII століття. Гравюри зроблено у XIX столітті за оригінальними дошками майстра, які відтворили його послідовники. Експозицію зібрали з приватних колекцій Західної Європи.

Матеріали з архіву Бременського університету експонувались на виставці «На горі. Ігор Костецький і доба «мистецького безвізу», присвяченій 105-річчю письменника і видавця І. Костецького. Місце проведення – Музеї книги і друкарства України.

6 травня у дніпровському Музеї «Пам'ять єврейського народу та Голокост в Україні» відкрилася виставка «Ризикуючи життям. Поляки рятують євреїв під час Голокосту». Організатори: Музей історії польських євреїв Polin (Варшава), Польський інститут у Києві, Музей «Пам'ять єврейського народу та Голокост в Україні», Український інститут вивчення Голокосту «Ткума».

У травні в коломийському Музеї писанкового розпису відбулася виставка приватної колекції родини Єлени Торак з Румунії. Представлено ансамблі традиційного жіночого й чоловічого вбрання, прикраси, декоративно-ужиткові тканини, домашнє начиння кінця XIX – першої половини XX ст., традиційні та авторські писанки.

Представники польської фундації «Охороняймо спадщину» (м. Люблін) взяли участь у I Міжнародному з'їзді архівістів та хранителів музеїв, який відбувся 27–28 травня в Літературно-меморіальному музеї І. Франка Державного історико-культурного заповідника «Нагуєвичі». Темою з'їзду стала «Архівна спадщина І. Франка та України: поступ оцифрування та популяризація».

5 травня Ришард Ключинський (Польща) провів семінар для музейників, кураторів і арт-менеджерів «Мистецтво і наука як теоретичний і кураторський виклик». Захід відбувся у Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі «Мистецький арсенал».

Література В Україні

Поети та письменники з Польщі, Болгарії, Литви, Румунії, Молдови, Білорусі, Казахстану, Вірменії та України взяли участь у Міжнародному Шевченківському літературно-мистецькому святі «В сім'ї вольній, новій». Фестивальні заходи тривали з 24 до 26 травня майже у всіх районах Вінницької області.

«Книжковий арсенал»

З 30 травня по 3 червня у Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі «Мистецький арсенал» пройшов VIII Міжнародний літературно-мистецький фестиваль «Книжковий арсенал – 2018», фокус-тема якого – «Проект майбутнього». З власним стендом уперше взяли участь у фестивалі посольства США, Угорщини, Ізраїлю, Ліванської Республіки в Україні та Бейрутський книжковий ярмарок. Братиславський книжковий фестиваль (BRaK, Словаччина) за кураторства Петера Міхалека став спеціальним гостем «Книжкового арсеналу» та представив програму читань, публічних розмов і дискусій. Франкфуртський книжковий ярмарок за підтримки Міністерства закордонних справ Німеччини та Гете-Інституту в Україні, організував великий колективний стенд німецьких видавництв, а також насичену культурну програму з близько 20 подій. Серед них: проект «На дотик», який познайомив українців із німецькими підлітковими утопічними та антиутопічними романами; проект віртуальної реальності VRwandlung (Перевтілення) за мотивами однойменного твору Ф. Кафки; конкурс найкращого книжкового дизайну тощо. «Книжковий арсенал – 2018» відвідали понад 90 письменників, науковців, митців і діячів культури з 31 країни. Серед закордонних гостей: поет, співзасновник Литовської Гельсінської групи Томас Венцлова (Литва); президент Клубу арабської культури в Бейруті Фаді Тамім (Ліван); представник хорватської та боснійської літератур Міленко Єргович; президент Американської асоціації літературних перекладачів Арон Ажі; американський дослідник модерної та постмодерної культури Джозеф Теббі; ізраїльський автор Меїр Шалев; італійська письменниця Франческа Меландрі; хорватська письменниця Славенка Дракуліч; німецький письменник і кінодраматург Норман Олер та інші. В рамках фестивалю низка закордонних авторів презентувала українські переклади своїх творів: польсько-американський історик, письменниця і журналістка Енн Епплбом – «Червоний голод: війна Сталіна проти України»; ісландський письменник Сйон (Сігурйон Біргір Сігурдссон) – роман-притчу «Дитя землі»; Юркі Вайнонен за підтримки Посольства Фінляндії в Україні – роман «Німія бог»; французький філософ-практик Оскар Бреніф'є – серію книг для дітей і підлітків «Мистецтво мислити»; норвезька дитяча письменниця Гюдрун Скреттінг – роман «Антон та інші нещастя» тощо.

У рамках «Книжкового арсеналу – 2018» Український інститут книги провів дискусію «Державні книжкові інституції в Україні та світі: місія, функції, механізми». Серед учасників: Гжегож Гауден – директор Польського інституту книги (2008–2016), Джек Колінг – представник Чеського літературного центру, Ушріне Жилінскіне – директор Литовського культурного інституту. А фестивальний спецпроект Booking the Future запропонував серію подій, спрямованих на професійний розвиток представників видавничої спільноти та посилення зв'язків між українським та європейським книжковими ринками. Своїм досвідом, інсайтами та інноваціями у промоції та дистрибуції видань поділилися провідні експерти видавничої індустрії з Великої Британії, Греції, Італії, Німеччини, Польщі, Угорщини, Франції та Чехії. Програму організовано мережею національних інститутів культури Європейського Союзу EUNIC в Україні в рамках Culture Bridges.

17–21 травня у Києві відбувся XIII Міжнародний фестиваль поезії «Київські Лаври». Цьогоріч у фестивалі взяли участь поети, критики, художники, гуманітарні інженери й музиканти з Грузії, Німеччини, Ізраїлю, Латвії, Чорногорії, США, Росії. Серед них Бахит Кенжеєв (США), Олексій Цветков (Ізраїль), Ніка Джорджанелі (Грузія), Михайло Юдовський (Німеччина), Сергій Прилуцький (Білорусь), Лілія Газізова, Вадим Жук (Росія) та інші.

4–6 травня в Тернополі пройшов VI Мистецький фестиваль «Ї». На літературній сцені заходу виступили поети Андрій Хаданович (Білорусь) і Гінтарас Граяускас (Литва), письменник і драматург Ерлінг Кіттельсен (Норвегія). За участі першого секретаря Посла Королівства Норвегія в Україні Сігбйорна Літланда відбулася презентація книг Тура Геєрдала «Експедиція Кон-Тікі» та «Фату-Хіва: Назад до природи».

22 травня у Києві представили 9-й том спільної українсько-польської серії історичних праць – «Організація Українських Націоналістів в Польщі в 1944—1950 роках. Ліквідація керівних структур». Збірка стала результатом співробітництва архіву Інституту національної пам'яті Польщі та Галузевого державного архіву Служби безпеки України, а також істориків та архівістів з двох країн, які працюють у польсько-українській робочій групі.

За кордоном

Україна вперше представила свій національний стенд на Міжнародному книжковому ярмарку «Світ книги», що відбувся у Празі (Чехія) 10–13 травня. На ньому було представлено понад 200 книг 11 українських видавництв. Зокрема презентували чеські переклади книги оповідань Т. Малярчук «Звірослов» (вид-во Větrné mlýny) та поетичну збірку Вано Крюгера «Прощальний поцілунок Ілліча» (вид-во Fra). Захід відбувся завдяки співпраці Українського інституту книги з Посольством України в Чехії, Чеською асоціацією українців, Чеським центром у Києві та ГО «Літцентр».

Цього ж місяця пройшов Міжнародний книжковий форум у Турині, на якому Україну представив С. Жадан. У рамках заходу автор представив свою збірку оповідань та віршів «Месопотамія» в італійському перекладі Джованні Броджі та Лоренцо Помпео. Переклад книги здійснили завдяки програмі ЄС «Творча Європа». Український письменник також провів імпровізований презентаційний тур містами Італії, відвідавши також Мілан, Флоренцію та Рим.

Власне, травень у С. Жадана видався насичений. 7–9 травня український письменник спільно з Міжнародною літературною корпорацією MERIDIAN CZERNOWITZ презентував свій роман «Інтернат» у Мадриді та Барселоні. Захід відбувся за підтримки Посольства України в Іспанії в межах проекту «Підсилення звучання українських голосів у Західній Європі». А у польському видавництві Państwowy Instytut Wydawniczy вийшла збірка вибраних віршів С. Жадана «Droho buz» («Дрогобич»).

Центр Перекладу Азербайджану видав книжку вибраних повістей В. Даниленка «У промінні згасаючого сонця». Автор перекладу письменник-перекладач Етимад Башкечид.

У хорватському видавництві Edicije Воژیсєвић вийшов роман С. Андрухович «Фелікс Австрія». Твір опубліковано за сприяння української громади Хорватії, Міністерства закордонних справ України та Посольства України в Хорватії.

Видавництво «Астролябія» першим серед українських книговидавців виграло грант від програми ЄС «Креативна Європа». Фінансову підтримку отримав проект «Класична та сучасна європейська література в Україні».

Бібліотеки В Україні

Коштом Міжнародної організації з міграції за донорської підтримки уряду Японії було здійснено капітальний ремонт бібліотек у прифронтових Попасній та Гірському. У церемонії відкриття закладів узяли участь Надзвичайний і Повноважний Посол Японії в Україні Шігекі Сумі та голова представництва Міжнародної організації з міграції в Україні Томас Лотар Вайс.

У Волинській державній обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Олени Пчілки відбулося відкриття виставки «Німці в Україні: історія і культура», присвяченої понад 1000-літній історії проживання представників німецького народу в Україні. Автор концепції – німецький історик Альфред Айсфельд, дослідник історії та культури німців в Україні. В ході виставки з ініціативи Андре Бьома, лектора Німецької служби академічних обмінів (ДААД) у Волинській області, відбулася також конференція. Організатором події виступила Рада німців України.

За кордоном

Україна вперше поповнила фонд Страсбурзької національної та університетської бібліотеки. Постійне представництво України при Раді Європи передало до бібліотечного фонду 38 книжок українською, французькою та англійською мовами про Україну. Серед них «Лісова Пісня» Лесі Українки, «Тигролови» І. Багряного, «Олександр Довженко. Загибель Богів» С. Тримбача, «100 експрес-уроків української» та інші.

Релігія В Україні

У травні відбувся візит Генерального секретаря Ради єпископських конференцій Європи (ССЄЕ) монсеньйора Дуарте да Куня до України. Під час свого перебування гість провів зустрічі з Секретарем Синоду єпископів УГКЦ, владикою Богданом (Дзюрахом); головою комітету Верховної Ради України у закордонних справах Ганною Гопко; ординарієм Київсько-Житомирської дієцезії Римо-Католицької Церкви в Україні, владикою Віталієм Кривицьким.

8 травня відбулася зустріч Предстоятеля УПЦ МП митрополита Онуфрія з Надзвичайним і Повноважним Послом Сполучених Штатів Америки в Україні Марі Йованович. Учасники обговорювали питання міжконфесійних відносин.

За кордоном

У травні українські діячі провели низку зустрічей із представниками помісних православних церков, щоб заручитися їхньою підтримкою щодо надання автокефалії УПЦ. Так, під час свого візиту в Грузію А. Парубій закликав Святішого Патріарха Іллю II та Грузинську православну церкву підтримати Україну. А 29 травня в Ізраїлі спікер українського парламенту зустрівся з Єрусалимським Патріархом Теофілом III. 30 травня колишні президенти України Л. Кравчук та Л. Кучма відвідали Предстоятеля Церкви Чеських земель та Словаччини, митрополита Ростислава. У зустрічі також взяли участь экс-президент Словаччини Рудольф Шустер і Надзвичайний та Повноважний Посол України в Словаччині Ю. Мушка.

2 травня Патріарх Філарет у Брюсселі взяв участь у двох конференціях – «Ціна російської агресії в Україні: свідчення викрадень, тортур та вбивств» та «Україна за часів незалежності: погляд православної церкви Київського патріархату на суспільство, що змінюється».

Дні культури

В Україні

З 2 по 8 травня в Києві за ініціативи посольств Португалії і Бразилії в Україні пройшов тиждень португальської мови і культури. В рамках події відбулися лекції, конкурс на кращий літературний переклад, покази португальського і бразильського кіно, знайомство з національною кухнею і танцями тощо.

У Херсоні в травні провели Дні Литви, присвячені 100-річчю незалежності країни. В ході заходу виступив литовський діаспорний ансамбль «Сесулес» та було організовано роботу археологічної групи, яка впродовж літа працюватиме в Тягинському городищі та біля вежі Вітовта (с. Тягинка Бериславського р-ну Херсонської обл.).

Побратимство

В Україні

8 травня делегація з Республіки Білорусь на чолі з Надзвичайним і Повноважним Послом Ігорем Соколом і представники міста-побратима Меммінгена (Німеччина), серед яких обербургомістр Манфред Шилдер, взяли участь у скорботних заходах до Дня пам'яті та примирення в Чернігові.

Конференції, семінари, лекції, воркшопи

В Україні

З 11 по 25 травня у київському Будинку кіно пройшов мистецько-освітній форум «Київський Інтернаціонал – '68 СЬОГОДНІ», який досліджував політичну та культурну спадщину протестів і боротьби 1968 року. В рамках проекту з лекціями виступили видатні філософи та історики Жак Рансьєр (Франція), Шанталь Муфф (Бельгія), Аляйда Ассман (Німеччина), Агнес Хеллер (Угорщина) та Алексей Юрчак (США Росія). В ході форуму відбувся симпозіум «Жива газета. Спадок Празької весни сьогодні» за участі публіциста Томаша Гучко (Словаччина), художника Збінека Баладрана (Чехія), професора Карловарського універси-

тету Павела Барші, режисерки Віоли Єжкової (Чехія), ілюстратора Алексея Клюйкова (Росія). Захід відбувся завдяки Федеральному агентству громадянської освіти Німеччини, Фонду принца Клауса (Нідерланди), Гете-Інституту в Україні.

25–26 травня за підтримки Фондації Чарльза Стюарта Мотта (США), Представництва Фонду ім. Гайнріха Белля в Україні та 350.org у Києві відбувся перший Український урбаністичний форум.

31 травня Центр урбаністичних студій НаУКМА та фонд «Ізоляція» презентували лекцію польської дослідниці Габрієли Щвітек «Архітектура та завоювання космосу». Йшлося про вплив астронавтики на пізню модерністську архітектуру та її екзистенційні наслідки.

11 травня PinchukArtCentre організував воркшоп «Музей – простір для відкриття нових знань» від едукатора Агати Шторц (Польща).

10 травня за участі експертів зі Швеції, Білорусі та України в Полтавському художньому музеї ім. М. Ярошенка відбувся воркшоп для працівників культури «Культура як метод для суспільних змін».

Представники Польщі, Чехії та Білорусі взяли участь у XXVIII Міжнародній науковій конференції «Історія релігій в Україні», яка пройшла з 21 по 23 травня у Львівському музеї історії релігії.

22 травня, за підтримки програми ЄС «U-Lead з Європою», Департамент культури і туризму, національностей та релігій Чернігівської ОДА та Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка організували конференцію «Розвиток молодіжного культурного простору громади».

Діаспора

За кордоном

Українці посіли перше місце на щорічному фестивалі культур у місті Палмерстон-Норт, що в Новій Зеландії. Український намет представив традиційні народні ремесла та страви.

На IV Міжкультурній зустрічі (IV Encontro Multicultural), що відбулася у південному місті Албуфейра (Португалія), представники української громади в Португалії за участі Посла України в Португалії І. Огнівець також гідно представили нашу країну.

18–20 травня в Нью-Йорку, у невеличкому районі Манхеттена – «Українському селі», відбувся XLII Український фестиваль.

Український Культурний центр Анни Ярославни долучився до традиційного святкування Днів Анни Ярославни у місті Санліс (Франція), яке відбулося 19–20 травня. В програмі: презентація франкомовної книги видавництва «Родовід» – «Казимир Малевич. Київський період» (видана за підтримки Міністерства закордонних справ України); лекція французького мистецтвознавця Жан-Клода Маркаде про український авангард ХХ ст.; тематична виставка «Малевич – кольори України».

Культурний альянс Чикаго, який об'єднав музеї, культурні центри та історичні спілки національних громад Чикаго, відзначив президента Українського національного музею Л. Ткачук нагородою «Видатний лідер громади 2018» за її

багаторічний внесок у розвиток та збагачення культурної спадщини української громади Чикаго.

Українці всього світу відзначили Всесвітній день вишиванки. Зокрема в Торонто (Канада) пройшов «Вишиваний ярмарок», «Вишиваний автопробіг» і «Вишивана хода». Святковий Мегамарш вишиванок влаштували також у Празі. А у турецькому місті Ізмір представники Українського клубу Ізміра та почесного консульства України в місті встановили рекорд, розгорнувши на березі Егейського моря величезну 52-метрову вишиванку.

Цирк В Україні

В Одесі за підтримки Європейської циркової асоціації відбувся VII Міжнародний цирковий фестиваль «Золотий трюк Кобзова». Свою майстерність продемонстрували артисти з Японії, Фінляндії, Іспанії, Мексики, Ізраїлю, Франції, Угорщини, Молдови, Румунії та України. Журі фестивалю: віце-президент Міжнародного циркового фестивалю в Монте-Карло Урс Пілс (Монако), президент Міжнародного циркового фестивалю Італії Фабіо Монтік, директор Міжнародного циркового фестивалю «Золотий слон» Геніс Матабош (Іспанія), директор Міжнародного фестивалю цирку в Ізраїлі Слава Нусінський, президент Firebird Productions Inc Петро Дубинський (США) та інші.

В Національному цирку України з 30 травня по 1 червня проходив Міжнародний дитячо-юнацький цирковий фестиваль «Золотий каштан». У заході взяли участь представники 13 країн. Гран-прі фестивалю виборов Хунаньський театр акробатичного мистецтва (КНР).

Матеріал підготувала

Г. М. Іванченко
провідний редактор
відділу НАУІ Інформцентру
з питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування ***І. Г. Піленко***

Формат 60x84/16. Умовн. друк. арк. 1,16. Б/т. Зам. 67. Безплатно

НБУ імені Ярослава Мудрого, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278-85-12